

GIỚI THIỆU LUẬT ĐẦU TƯ NƯỚC NGOÀI TẠI BENIN

Tuỳ theo từng trường hợp, các văn bản pháp lý đã đưa ra những đảm bảo cho nhà đầu tư, tăng cường khung pháp lý đầu tư giữa Benin và nước ngoài, thành lập các cơ quan giúp cho việc mở nhà máy hay đề ra những biện pháp khuyến khích thuế.

1. Các văn bản về đầu tư nước ngoài

Các văn bản có thể phân loại như sau :

Những điểm cần lưu ý với các nhà đầu tư

- Luật số 90-002 ngày 9/5/1990 về Bộ luật Đầu tư quy định:

Điều 13 : Nhằm khuyến khích tự do cạnh tranh, các doanh nghiệp Nhà nước, tư nhân mang quốc tịch Benin hay nước ngoài đều được hưởng các quyền và nghĩa vụ như nhau.

Điều 14 : Mọi doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực thương mại, công nghiệp, nông nghiệp, thủ công hoặc dịch vụ dù theo chế độ nào (thông thường hay ưu đãi) đều được hưởng các bảo đảm sau đây :

- Những nhân viên nước ngoài và gia đình họ được tự do nhập cảnh, lưu trú, đi lại, xuất cảnh trong khuôn khổ tôn trọng những văn bản hiện hành;
- Tự do thương mại;
- Tự do quản lý;
- Tự do chuyển vốn;
- Đảm bảo việc Nhà nước Benin sẽ không đưa ra bất cứ biện pháp nào nhằm quốc hữu hoá tài sản Doanh nghiệp.

Các hiệp định hợp tác kinh tế

Để tăng cường khung pháp lý đầu tư và đảm bảo an toàn hơn cho nguồn vốn, nhất là của nước ngoài, Benin đã lần lượt phê chuẩn vào năm 1993 và 1994 Công ước thành lập Cơ quan đa

phương về bảo đảm đầu tư (MIGA) và Hiệp ước thành lập Tổ chức hài hoà hoá quyền kinh doanh tại châu Phi (OHADA).

Benin cũng ký Công ước giữa các Quốc gia Châu Phi-Caribê-Thái Bình Dương (ACP) và Liên minh châu Âu.

Tại các quốc gia ACP, những nhà đầu tư phải được đối xử đúng đắn và công bằng, đặc biệt liên quan đến các nguyên tắc bảo hộ đầu tư sau đây :

- Công khai và ổn định các điều kiện đầu tư
- Bảo hộ đầy đủ và đảm bảo an ninh
- Đối xử tối huệ quốc
- Tôn trọng các cam kết

2. Xúc tiến và tạo điều kiện cho đầu tư nước ngoài

Nhằm tăng cường các hoạt động xúc tiến của lĩnh vực tư nhân và đầu tư vào Benin, những cơ quan mới đã được thành lập :

- Trung tâm Thủ tục các Doanh nghiệp (CFE) : Thành lập tháng 8/1997, cơ quan này đặt tại Phòng Thương mại và Công nghiệp Benin (CCIB) chuyên đón tiếp các nhà đầu tư đang trong giai đoạn thành lập công ty. Trung tâm giúp các nhà đầu tư hoàn thành các thủ tục và khai báo cần thiết để thành lập hoặc thay đổi doanh nghiệp tại cùng một địa điểm, với thời hạn ngắn và chi phí thấp.
- Thời hạn thành lập là 5 ngày đối với các Doanh nghiệp tư nhân và 10 ngày đối với các công ty.
- Trung tâm Xúc tiến Đầu tư (CPI) : Thành lập tháng 7/1998 dưới sự bảo trợ của Bộ Tương lai và Phát triển, CPI là cơ quan Nhà nước có tư cách pháp nhân và tự chủ về hành chính và tài chính. Trung tâm có nhiệm vụ định hướng và hỗ trợ các nhà đầu tư, góp phần cải thiện môi trường đầu tư, phát triển trao đổi và quan hệ đối tác. Trung tâm này mong muốn là một điểm tiếp xúc ưu tiên và tạo điều kiện dễ dàng cho các nhà đầu tư tư nhân.

3. Những biện pháp khuyến khích đầu tư

Từ năm 1990, Benin thông qua Luật Đầu tư trong đó quy định đối xử bình đẳng đối với các công ty không phân biệt quốc tịch và bảo đảm cho các Doanh nghiệp quyền tự do quản lý và chuyển vốn, tự do nhập cảnh, lưu trú, đi lại và xuất cảnh.

Bộ Luật đầu tư của Benin quy định một chế độ đặc biệt và 3 chế độ ưu đãi (A, B và C).

Chú ý : Quyền hưởng một chế độ ưu đãi dành cho 1 Doanh nghiệp không thể chuyển cho Doanh nghiệp khác. Nó cũng không thể gia hạn; Khi hết thời gian hoạt động có phép, doanh nghiệp lại hoạt động theo các quy định chung.

Những lợi thế dành cho 1 Doanh nghiệp trong khuôn khổ 1 chế độ ưu đãi không thể loại bỏ hay hạn chế bằng một văn bản luật pháp hoặc pháp quy ban hành sau đó. Ngược lại, một Doanh nghiệp đã được cấp phép có thể xin hưởng các quy định ban hành sau thuận lợi hơn về mặt thuế hoặc thuế quan.

Nhìn chung, luật của Benin tạo ra một khung thể chế an toàn cho các nhà đầu tư nước ngoài, mặt khác họ cũng được hưởng các quyền và ưu đãi giống như các nhà đầu tư trong nước.

Tuy nhiên, các nhà đầu tư vẫn mong muốn có các biện pháp khuyến khích mạnh hơn bởi một số hoạt động không được ghi trong Bộ luật đầu tư vốn chủ yếu tập trung vào các hoạt động chế biến.

Hoàng Đức Nhuận